

**Stowarzyszenie
„EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA”
KRS 0000269731**

www.edukacjadlabezpieczenstwa.com.pl

**61-817 Poznań, ul. Garncarska 2
tel. 61 - 8 537 905 , 603 869 330**

mgr Piotr Błaszyk

Materiały szkoleniowe

Zmiana przepisów Ustawy „O ochronie osób i mienia”
Nowe zasady stosowania środków przymusu bezpośredniego
oraz broni

Poznań styczeń 2014

Zagadnienia:

1. Zmiany w ustawie „O ochronie osób i mienia”. Pracownik ochrony od stycznia 2014 – nowe wymagania.
2. Zasady użycia środków przymusu bezpośredniego.
3. Zasady użycia broni palnej.
4. Odpowiedzialność karna i cywilna pracownika ochrony za przekroczenie lub niedopełnienie obowiązków.
5. Okoliczności zwalniające z odpowiedzialności karnej oraz cywilnej.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej
- Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia
- Kodeks karny
- Kodeks cywilny
- Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych

Duże zmiany w Ustawie o ochronie osób i mienia dokonane zostały z dniem 05 czerwca 2013 ustawą o środkach przymusu bezpośredniego oraz drugą ustawą tzw. deregulacyjną, której przepisy obowiązują od 1 stycznia 2014 r.

Zgodnie z zasadami wykładni prawniczej rozporządzenia mogą ograniczyć uprawnienia lub nałożyć inne dodatkowe obowiązki na firmy ochroniarskie i pracowników ochrony. Uprawnienia pracowników ochrony nie mogą być zwiększone poza uprawnienia wynikające z treści ustaw.

Tracą aktualność rozporządzenia: w sprawie szczegółowych warunków i sposobu postępowania pracowników ochrony przy użyciu broni palnej, w sprawie szczegółowych warunków i sposobów użycia przez pracowników ochrony środków przymusu bezpośredniego.

Zmienione jest rozporządzenie w sprawie szczegółowego trybu działań pracowników ochrony, podejmowanych wobec osób znajdujących się w granicach chronionych obiektów i obszarów.

Ochrona osób - działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa życia, zdrowia i nietykalności osobistej;

Ochrona mienia – ochrona mienia - działania zapobiegające przestępstwom i wykroczeniom przeciwko mieniu, a także przeciwdziałające powstawaniu szkody wynikającej z tych zdarzeń oraz niedopuszczające do wstępu osób nieuprawnionych na teren chroniony;

Z orzecznictwa sądowego:

- Ustawowa definicja ochrony sprowadza się do działań wyłącznie prewencyjnych przy wykonywaniu zadań w granicach chronionych obiektów, do działania w celu zapobiegania, przeciwdziałania, niedopuszczania. Aktywne działania pracowników ochrony np. ujęcie osób stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia czy chronionego mienia ma na celu niezwłoczne oddanie tych osób Policji. Środki przymusu bezpośredniego wymienione w art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221 ze zm.) np. siła fizyczna w postaci chwytów obezwładniających oraz podobnych technik obrony, kajdanki, pałki obronne wielofunkcyjne mogły być zastosowane wyłącznie w odpowiedzi na zagrożenie dóbr powierzonych ochronie bądź w celu bezpośredniego ataku na pracownika ochrony.
- Przedsiębiorca, który uzyska koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, uczestniczy w realizacji zadań państwa w zakresie zapewnienia ładu i bezpieczeństwa publicznego. Zatem właściwy organ współdziałający jest zobowiązany w oparciu o uzyskane informacje przeprowadzić analizę dawania rękojmi wykonywania tych zadań przez podmiot ubiegający się o koncesję.
- 1. Kwestia doboru osób do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób, mienia i detektywistycznych, ma podstawowe znaczenie w wykonywaniu tego rodzaju koncesjonowanej działalności gospodarczej. Sprawcy przestępstw umyślnych, zwłaszcza przeciwko osobie lub mieniu nie mogą być brani pod uwagę przy doborze osób stojących na straży przestrzegania prawa.
2. Forma zatrudnienia (umowa zlecenia) nie ma żadnego znaczenia dla oceny skutków prawnych związanych z rażącym naruszeniem warunków koncesji
- Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, uczestniczy de facto w realizacji zadań państwa w zakresie zapewnienia ładu i bezpieczeństwa publicznego. Kwalifikacje niezbędne w tym względzie obejmują nie tylko możliwość fizycznego wykonywania oraz organizacji tego typu działalności przez przedsiębiorcę, ale również jego wiarygodność. Usługi w zakresie ochrony osób i mienia związane są ze szczególnymi uprawnieniami podmiotu legitymującego się koncesją wydaną przez Ministra SWiA, na którym ciąży odpowiedzialność za stan porządku publicznego. Nie może zatem ulegać wątpliwości, że przy takim charakterze koncesji oraz odpowiedzialności organu jej udzielającego, organ ten może cofnąć koncesję podmiotowi, który zatrudniając osoby karane doprowadził do podważenia swojej wiarygodności. Wiarygodność przedsiębiorcy prowadzącego koncesjonowaną działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia oznacza m.in. przekonanie o posługiwaniu przezeń przy wykonywaniu tych usług pracownikami o jednoznacznie nienaganej proweniencji.

Pracownik ochrony - osobę wpisaną na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, i wykonującą zadania ochrony w ramach wewnętrznej służby ochrony albo na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, lub osobę wykonującą zadania ochrony, w zakresie niewymagającym wpisu na te listy, na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia;

Od 1 stycznia nie będzie już licencji. Listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej i zabezpieczenia technicznego w systemie teleinformatycznym prowadzi Komendant Główny Policji, zaś dane wprowadzają komendanci wojewódzcy Policji ze względu na miejsce zamieszkania osoby. Wniosek o wpis składa sam zainteresowany i po otrzymaniu zaświadczenia przedkłada je pracodawcy.

Warunki wpisu:

1. obywatelstwo polskie (także obywatelstwo kraju członkowskiego Unii Europejskiej, Szwajcarii lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu EFTA, tj. Norwegii, Lichtensteinu, Islandii.)
2. ukończone 21 lat,
3. **ukończone co najmniej gimnazjum,**
4. ma pełną zdolność do czynności prawnych (wnioskodawca składa pisemne oświadczenie do wniosku o wpis),
5. nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne i nie toczy się przeciwko niej postępowanie karne o takie przestępstwo (wnioskodawca składa pisemne oświadczenie do wniosku o wpis o nie istnieniu powyższych okoliczności),

Oświadczenie – tak należy wnioskować zastąpi dostarczenie zaświadczenia o niekaralności)

6. posiada nienaganną opinię (opiniowanie nie rzadziej jak raz na 3 lata, opinia Policji wydawana jest w formie postanowienia na które służy zażalenie),
7. posiadanie ważnego orzeczenia lekarskiego oraz do wniosku o badanie lekarskie pracownik załącza oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, że nie jest osobą niepełnosprawną).

Badanie przeprowadza się ze skierowania pracodawcy (zleceniodawcy).

Osoba niepełnosprawna nie może być kwalifikowanym pracownikiem ochrony.

W przypadku choroby pracownika trwającej dłużej jak 6 miesięcy dotychczasowe orzeczenie lekarskie traci ważność.

Orzeczenia lekarskie traktuje się jak orzeczenia lekarza medycyny pracy (art. 229 § 4 kodeksu pracy „Pracodawca nie może dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku”).

Badania lekarskie opłaca pracodawca (dotyczy tylko sytuacji, gdy jest umowa o pracę) z wyjątkiem badań o staranie się o wpis. Badania przeprowadza się: a) przy staraniu się o wpis b) mija termin ważności zdolności c) nie rzadziej jak co 3 lata d) skierowania na badania na wniosek pracodawcy lub komendanta wojewódzkiego Policji – w razie uzasadnionego podejrzenia utraty zdolności fizycznej do wykonywania zadań e) po okresie dłuższym jak 6 miesięcy choroby

8. posiada przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wykszolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z zawodem pracownika ochrony.

Zmiany przepisów nakładają obowiązek przejścia szkolenia lub kursu nie rzadziej jak raz na 5 lat.

Pracownika ochrony skreśla się z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, w przypadku gdy:

- 1) pracownik ochrony fizycznej został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa umyślnego lub wszczęto w stosunku do niego postępowanie karne o takie przestępstwo;
- 2) nie spełnia warunków :
 - a) utracił obywatelstwo polskie lub kraju członkowskiego Unii Europejskiej, Szwajcarii państwa EFTA,
 - b) utracił zdolność do czynności prawnych,
 - c) został skazany za przestępstwo umyślne lub wszczęto przeciwko niemu postępowanie karne,
 - d) nie otrzymał zdolności lekarskiej do wykonywania zadań pracownika ochrony,
 - e) nie posiada aktualnego świadectwa (zaświadczenia) o przygotowaniu teoretycznym i praktycznym
 - f) nie powiadomi komendanta wojewódzkiego Policji o zmianie danych objętych wpisem na listę kwalifikowanych pracowników ochrony w terminie 14 dni,
- 3) wykonując zadania pracownika ochrony fizycznej dopuścił się czynu zabronionego określonego w art. 70 § 2 lub art. 87 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 482 i 829).

Art. 70. § 2. ..., kto wbrew obowiązkowi zachowania trzeźwości znajduje się w stanie po użyciu alkoholu, środka odurzającego lub innej podobnie działającej substancji lub środka i podejmuje w tym stanie czynności zawodowe lub służbowe.

Podlega karze aresztu lub grzywny

Art. 87. § 1. Kto, znajdując się w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka, prowadzi pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym,

podlega karze aresztu albo grzywny nie niższej niż 50 złotych.

Skreślenie z listy następuje w formie decyzji administracyjnej właściwego komendanta wojewódzkiego Policji. Decyzja administracyjna podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Kierownik jednostki wystawia legitymację kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej pracownikowi wpisanemu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej (także pracownikom zabezpieczenia technicznego) przed dopuszczeniem do pracy:

Legitymacja zawiera:

- a) Indywidualny numer zgodny z ewidencją legitymacji,
- b) Aktualne zdjęcia pracownika,
- c) Imię i nazwisko pracownika,
- d) Nazwę, adres i numer telefonu jednostki, w której wewnętrzna służba ochrony sprawuje ochronę
- e) Pouczenie o ustawowych uprawnieniach przysługujących posiadaczowi,
- f) Datę i miejsce wydania, imię i nazwisko, pieczęć, podpis kierownika jednostki.

W trakcie zadań Pracownik ochrony podczas wykonywania zadań ochrony osób i mienia jest obowiązany:

- 1) posiadać przy sobie legitymację oraz okazywać ją na żądanie osoby, której czynności dotyczą w taki sposób aby zainteresowany miał możliwość odczytać i zanotować imię i nazwisko pracownika ochrony, numer legitymacji, dane podmiotu wystawiającego oraz zapoznać się z treścią pouczenia – uprawnienia pracownika ochrony
- 2) wykonywać polecenia osób działających w imieniu instytucji państwowych lub samorządowych wydane na podstawie przepisów prawa.

Pracownik ochrony jest zwolniony z obowiązku okazywania legitymacji, o którym mowa w przypadku gdy osoba, wobec której wykonuje czynności, swoim zachowaniem w sposób oczywisty zagraża życiu lub zdrowiu pracownika ochrony lub innych osób albo dobrom powierzonym ochronie.

Pracownikiem ochrony, co do którego nie jest wymagany wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, może być osoba pełnoletnia, nie skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne

Pracownik ochrony nie może zakrywać twarzy w celu uniemożliwienia lub istotnego utrudnienia jego identyfikacji.

Osoby upoważnione przez organ koncesyjny do dokonywania kontroli działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia są uprawnione do:

- 1) wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie jest wykonywana działalność gospodarcza objęta koncesją, w dniach i w godzinach, w których, ta działalność jest wykonywana lub powinna być wykonywana, w tym swobodnego wstępu na teren chronionych obszarów i obiektów, a także innych miejsc, w których jest prowadzona ochrona w ramach wykonywanej działalności gospodarczej;
- 2) żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji oraz udostępnienia danych i przedmiotów mających związek z przedmiotem kontroli;
- 3) legitymowania pracowników ochrony w celu ustalenia lub potwierdzenia ich tożsamości.

Powyższe uprawnienia są szersze – na mocy nowych przepisów kontrolujący funkcjonariusze Policji nie muszą już powiadamiać o rozpoczęciu kontroli pracodawcę.

Dodano do przepisów karnych: "Art. 50b. Kto osobie upoważnionej do przeprowadzania kontroli działalności gospodarczej wykonywanej w zakresie usług ochrony osób i mienia udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności służbowej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.";

Przedsiębiorca podlega kontroli organu koncesyjnego w zakresie:

- 1) zgodności wykonywanej działalności z udzieloną koncesją;
- 2) przestrzegania warunków wykonywania działalności gospodarczej;
- 3) stwarzania zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego;
- 4) ochrony bezpieczeństwa lub dóbr osobistych innych osób.

Zgodnie z nowymi przepisami pracodawca ma zwiększony zakres obowiązków – co skutkuje bezpośrednią odpowiedzialnością i w efekcie zwiększeniem nadzoru nad pracownikami ochrony:

- Obowiązek prowadzenia i przechowywania dokumentacji dotyczącej pracowników ochrony, w tym umowy o pracę i umowy cywilnoprawne,
- Organizacji i wykonywania ochrony przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne, w zakresie dobowego wykorzystania stanu osobowego pracowników ochrony, ich wyposażenia i uzbrojenia oraz użytych środków transportu wraz ze szczegółowym opisem wykonywanej ochrony,
- Obowiązek zachowania formy pisemnej umów w zakresie prowadzonej działalności,
- Obowiązek przedstawienia dokumentacji na żądanie organu uprawnionego do kontroli,
- Obowiązek sprawowania nadzoru nad wykonywaniem zadań przez pracowników ochrony,
- Obowiązek weryfikacji karalności pracowników ochrony,
- Obowiązek oznaczenia pracowników ochrony w sposób jednolity umożliwiającą ich identyfikację oraz identyfikację pracodawcy,
- Obowiązek wystawienia legitymacji przed dopuszczeniem pracownika do zadań,
- Obowiązek egzekwowania nie zakrywania twarzy przez pracowników,
- Obowiązek ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z ochroną osób i mienia,
- Obowiązek niedopuszczenia do zadań kwalifikowanego pracownika ochrony z momentem skreślenia pracownika z wykazu.

Uprawnienia pracowników ochrony

Wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej uprawnia do wykonywania czynności bezpośredniej ochrony fizycznej, przez:

- 1) pracowników ochrony wykonujących czynności w ramach specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych;
- 2) pracowników ochrony wchodzących w skład zespołów konwojujących wartości pieniężne oraz inne przedmioty wartościowe lub niebezpieczne;
- 3) pracowników ochrony wykonujących bezpośrednio czynności związane z ochroną osób;
- 4) osoby nadzorujące i kontrolujące pracę pracowników ochrony fizycznej nieposiadających wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej;
- 5) pracowników ochrony mających prawo do użycia i wykorzystania środków przymusu bezpośredniego oraz użycia i wykorzystania broni palnej;
- 6) pracowników ochrony wykonujących zadania na obszarach, w obiektach i urządzeniach podlegających obowiązkowej ochronie.

Osoba wpisana na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej jest uprawniona do:

- 1) opracowywania planu ochrony;
- 2) organizowania i kierowania zespołami pracowników ochrony fizycznej.

Uprawnienia są zróżnicowane i wynikają z :

1. pełnienia ochrony przez pracowników ochrony nie wpisanych na listę kwalifikowanych pracowników ochrony
2. pełnienia ochrony w granicach obszarów i obiektów przez kwalifikowanych pracowników ochrony oraz poza granicami przez kwalifikowanych pracowników ochrony
3. uprawnienia związane z ochroną imprezy masowej

Uprawnienia pracownika ochrony nie wpisanych na listę kwalifikowanych pracowników ochrony

Nie może:

1. wykonywać bezpośredniej ochrony fizycznej jako członek specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych
2. konwojować
3. wykonywać ochronę osób
4. wykonywać zadania na obszarach i obiektach podlegających obowiązkowej ochronie

5. być członkiem służby porządkowej na imprezach masowych

W granicach chronionych obiektów (nie podlegających obowiązkowej ochronie) ma prawo do:

1. ustalania uprawnień osób do przebywania na obszarach lub obiektach
2. wezwania do opuszczenia obiektu
3. ujęcia osoby stwarzającej w oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia ludzkiego, a także chronionego mienia w celu niezwłocznego przekazania Policji.

Uprawnienia pracownika ochrony wpisanego na listę kwalifikowanego pracownika ochrony w granicach obszarów i obiektów :

1. Ustalania uprawnień osób do przebywania na obszarach lub obiektach chronionych oraz ich legitymowania, w celu ustalenia tożsamości.

Prac. ochrony ma obowiązek na żądanie osoby sprawdzanej podać swoje imię i nazwisko, okazać legitymację w taki sposób, aby osoba wobec której podejmowana jest czynność, miała możliwość odczytania i zanotowania danych.

Tożsamość ustala się na podstawie:

1. dowodu osobistego
2. tymczasowego dowodu osobistego
3. tymczasowego zaświadczenia tożsamości
4. dokumentu stwierdzającego tożsamość cudzoziemca
5. paszportu
6. innych dokumentów zaopatrzonych w fotografię i adres zamieszkania (prawo jazdy, książeczka wojskowa, legitymacja służbowa, legitymacja szkolna, legitymacja studencka)

Przed czynnością legitymowania prac. Ochrony jest obowiązany podać swoje imię i nazwisko oraz okazać legitymację w taki sposób, aby osoba wobec której podejmowana jest czynność, miała możliwość odczytania i zanotowania danych.

Z każdej czynności legitymowania pracownik ochrony sporządza notatkę zawierającą dane personalne osoby legitymowanej, wskazanie rodzaju dokumentu oraz jego numer i serii, a także czasu, miejsca i przyczyny legitymowania.

2. Wezwania osób do opuszczania obszaru lub obiektu w przypadku stwierdzenia braku uprawnień do przebywania na terenie chronionego obszaru lub obiektu albo w przypadku stwierdzenia zakłócenia porządku.

Przed przystąpieniem prac. Ochrony jest obowiązany użyć zwrotu „OCHRONA” oraz podać swoje imię i nazwisko.

Dwie sytuacje: zakłócenie porządku i brak uprawnień do przebywania na obiekcie lub obszarze.

Może być jednak tak, że osoba odmawia okazania dokumentów. Należy wezwać do opuszczenia terenu. W przypadku odmowy wezwać Policję, sporządzić notatkę o okolicznościach tego wezwania. Odmowa opuszczenia może być przestępstwem z art.193 kk.

Uwaga: Ustawa nie przyznaje prac. ochrony prawa do usunięcia siłą, nie może też ująć tej osoby jeżeli osoba ta nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzkiego lub chronionego mienia.

3. Ujęcia osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz chronionego mienia w celu niezwłocznego oddania tych osób Policji.

Z tego prawa należy korzystać z rozsądkiem i umiarem. Należy obiektywnie ocenić zagrożenie. W każdym przypadku przed ujęciem prac. ochrony ma obowiązek użyć zwrotu „OCHRONA” oraz wezwać daną osobę do zachowania zgodnego z prawem.

W przypadku, gdy wezwana osoba nie reaguje, prac. ochrony:

1. uniemożliwia oddalenie się tej osoby ze wskazanego miejsca
2. informuje osobę o ujęciu i jego przyczynach
3. uprzedza o obowiązku zastosowania się do wydawanych poleceń
4. legitymuje osobę ujętą w celu ustalenia jej tożsamości
5. powiadamia Policję i przekazuje osobę ujętą

Przy ujęciu prac. ochrony może stosować środki przymusu bezpośredniego, jeżeli ta osoba stwarza zagrożenie.

Z każdego przypadku sporządza się notatkę.

Zmiany: 1. używanie zwrotu „OCHRONA” zamiast „służba ochrony” 2. używanie pojęcia „notatka” a nie „notatka służbowa”

4. stosowania środków przymusu bezpośredniego w przypadku a) zagrożenia dóbr powierzonych ochronie lub b) odparcia ataku na pracownika ochrony

Pracownik ochrony na podstawie art. 36 ustawy może stosować następujące środki przymusu bezpośredniego:

- a) siły fizycznej w postaci technik transportowych, obrony, obezwładnienia,
- b) kajdanek zakładanych na ręce z tyłu
- c) pałki służbowej
- d) psa służbowego
- e) chemicznych środków obezwładniających w postaci ręcznych substancji obezwładniających
- f) przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej
 - w granicach chronionych obiektów i obszarów:
 - 1) w przypadkach odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby;
 - 2) przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniane przez uprawnionego obszary, obiekty lub urządzenia;
 - 3) przeciwdziałania niszczeniu mienia;
 - 4) ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
 - 5) pokonania czynnego oporu
 - poza granicami obiektów i obszarów chronionych
 - 1) w przypadku zapewnienia bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia

Ustawodawca definiuje pojęcia:

- **użyciu środka przymusu bezpośredniego - należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec osoby;**
- **wykorzystaniu środka przymusu bezpośredniego - należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec zwierzęcia albo zastosowanie go w celu zatrzymania, zablokowania lub unieruchomienia pojazdu lub pokonania przeszkody;**

5) *użycia lub wykorzystania broni palnej:*

- w granicach chronionych obiektów i obszarów - w przypadkach konieczności odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na:
 - a) życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu,
 - b) ważne obiekty, urządzenia lub obszary albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu,
 - c) mienie, który stwarza jednocześnie bezpośrednio zagrożenie życia, zdrowia lub wolności uprawnionego lub innej osoby, albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu,
 - d) konieczność przeciwstawienia się osobie :
 - 1) niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni, materiału wybuchowego lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności uprawnionego lub innej osoby,
 - 2) która usiłuje bezprawnie odebrać broń palną uprawnionemu lub innej osobie uprawnionej do jej posiadania;
 - 3) zaalarmowania lub wezwania pomocy;
 - 4) oddania strzału ostrzegawczego;
- poza granicami obiektów i obszarów chronionych - w przypadkach zapewnienia :

1. bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia;
2. zaalarmowania lub wezwania pomocy;
3. oddania strzału ostrzegawczego

Ustawodawca w zakresie broni palnej używa dwóch pojęć:

- a) użycie broni palnej – należy przez to rozumieć oddanie strzału w kierunku osoby z zastosowaniem amunicji penetracyjnej,**
- b) wykorzystaniu broni palnej - należy przez to rozumieć oddanie strzału z zastosowaniem amunicji penetracyjnej w kierunku zwierzęcia, przedmiotu, lub w innym kierunku niestwarzającym zagrożenia dla osoby.**

Zasady stosowania środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej ściśle określił ustawodawca – ich nieprzestrzeganie lub przekroczenie musi wywołać odpowiedzialność pracownika ochrony.

Uprawniony do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej, może użyć środka przymusu bezpośredniego lub broni palnej lub wykorzystać wyłącznie w zakresie realizacji zadań ustawowych podmiotu, w którym pełni służbę albo w którym jest zatrudniony.

Środków przymusu bezpośredniego używa się lub wykorzystuje się je w sposób niezbędny do osiągnięcia celów tego użycia lub wykorzystania, proporcjonalnie do stopnia zagrożenia, wybierając środek o możliwie jak najmniejszej dolegliwości.

Broni palnej używa się lub wykorzystuje się ją wyłącznie, jeżeli użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego:

- 1) okazało się niewystarczające do osiągnięcia celów tego użycia lub wykorzystania lub
- 2) nie jest możliwe ze względu na okoliczności zdarzenia.

Środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej używa się lub wykorzystuje się je w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę.

Od użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej należy odstąpić, gdy cel ich użycia lub wykorzystania został osiągnięty.

Środków przymusu bezpośredniego używa się lub wykorzystuje się je z zachowaniem szczególnej ostrożności, uwzględniając ich właściwości, które mogą stanowić zagrożenie życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby.

Podejmując decyzję o użyciu lub wykorzystaniu broni palnej, należy postępować ze szczególną rozwagą i traktować jej użycie jako środek ostateczny.

W przypadku gdy uzasadniają to okoliczności zdarzenia, uprawniony może użyć jednocześnie więcej niż jednego środka przymusu bezpośredniego lub wykorzystać jednocześnie więcej niż jeden taki środek.

Wobec kobiet o widocznej ciąży, osób, których wygląd wskazuje na wiek do 13 lat, oraz osób o widocznej niepełnosprawności uprawniony może użyć wyłącznie siły fizycznej w postaci technik obezwładnienia.

W przypadku, gdy zachodzi konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie uprawnionego lub innej osoby, a użycie siły fizycznej wobec osoby, jest niewystarczające lub niemożliwe, uprawniony może użyć innych środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej.

Użycie środka przymusu bezpośredniego następuje z uwzględnieniem jego właściwości oraz stanu osoby, wobec której ma być użyty.

W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej nastąpiła śmierć osoby bądź nastąpiło zranienie osoby w wyniku użycia lub wykorzystania broni palnej, właściwy przełożony lub osoba pełniąca służbę dyżurną - niezależnie od obowiązków, niezwłocznie zapewnia także uprawnionemu niezbędną pomoc, w szczególności psychologiczną lub prawną.

Następujące środki przymusu bezpośredniego można wykorzystać także wobec zwierzęcia, którego zachowanie zagraża bezpośrednio życiu lub zdrowiu uprawnionego lub innej osoby:

- siły fizycznej w postaci technik obrony
- siły fizycznej w postaci technik obezwładniania
- pałki służbowej
- ręcznych miotaczy substancji obezwładniających
- przedmiotu przeznaczonego do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej

Przed zastosowaniem środków przymusu musisz wezwać osobę do podporządkowania się i uprzedzić o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego (z wyjątkiem bezpośredniego zagrożenia). Środków używasz tylko do momentu potrzeby, masz być gotowy w każdej chwili do odstąpienia.

Używając siły fizycznej lub wykorzystując siłę fizyczną, nie zadaje się uderzeń, chyba że uprawniony działa w celu odparcia zamachu na życie lub zdrowie własne lub innych osób albo na mienie lub przeciwdziałania ucieczce.

Środki przymusu bezpośredniego jak siły fizycznej w postaci technik transportowych, kajdanek zakładanych na ręce można użyć także prewencyjnie w celu zapobieżenia ucieczce osoby ujętej, doprowadzanej, a także w celu zapobieżenia objawom agresji lub autoagresji tych osób. W przypadku prewencyjnego użycia kajdanek lub gdy w ocenie uprawnionego prawdopodobieństwo podjęcia próby ucieczki, stawiania czynnego oporu lub wystąpienia zachowania mogącego zagrażać życiu, zdrowiu lub mieniu jest nieznaczne, kajdanki można założyć na ręce trzymane z przodu. Art. 13 pkt. 2 odmawia uprawnień stosowania środków przymusu prewencyjnie pracownikom ochrony.

Kajdanek używa się w celu częściowego uruchomienia kończyn **i zakłada się na ręce z tyłu.**

W przypadku gdy w ocenie prac. ochrony zachodzi prawdopodobieństwo podjęcia próby ucieczki, stawiania czynnego oporu lub wystąpienia zachowania mogącego zagrażać życiu, zdrowiu lub mieniu jest nieznaczne, kajdanki można założyć na ręce trzymane z przodu.

Pałki służbowej nie stosuje się wobec osób:

- 1) w stosunku do których użyto środków przymusu bezpośredniego - kajdanek.
 - 2) obezwładnionych wskutek użycia środków przymusu bezpośredniego – przedmiotu przeznaczonego do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej
- z wyjątkiem dźwigni transportowych stosowanych przy użyciu pałki służbowej.

Pałki służbowej używa się do obezwładnienia osoby przez zadanie bólu fizycznego lub do zablokowania kończyn albo wykorzystuje się ją w celu obezwładnienia zwierzęcia.

Pałką służbową nie zadaje się uderzeń i pchnięć w głowę, szyję, brzuch i nieumięśnione oraz szczególnie wrażliwe części ciała, z wyjątkiem sytuacji gdy zachodzi konieczność odparcia zamachu stwarzającego bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby.

Psa służbowego używa się, gdy ma założony kaganiec, chyba że:

- 1) został wytresowany do działania bez kagańca;
- 2) użycie psa służbowego służy do:
 - a) odparcia zamachu na życie lub zdrowie uprawnionego lub innej osoby,
 - b) wykonywania czynności służbowych wobec osób, w stosunku do których użycie broni palnej jest dopuszczalne

Psa służbowego nie wolno użyć w przypadku pościgu.

Chemicznych środków obezwładniających w postaci ręcznych miotaczy substancji obezwładniających używa się lub wykorzystuje się je w celu krótkotrwałego zakłócenia orientacji przestrzennej lub obezwładnienia. Nie używa się wobec osób, w stosunku do których użyto kajdanek lub obezwładniono za pomocą energii elektrycznej.

Przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej używa się w celu krótkotrwałego obezwładnienia osoby lub wykorzystuje się w celu krótkotrwałego obezwładnienia zwierzęcia, jeżeli użycie innych środków przymusu bezpośredniego jest niemożliwe albo może okazać się nieskuteczne.

Przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej nie używa się wobec osób, w stosunku do których użyto kajdanek.

Używając przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, nie celuje się w głowę.

Użycie lub wykorzystanie przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej o średniej wartości prądu w obwodzie przekraczającej 10 mA przez pracowników ochrony, wymaga dopuszczenia do posiadania tych przedmiotów, w rozumieniu ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji.

Środków przymusu bezpośredniego można użyć po uprzednim bezskutecznym wezwaniu osoby do zachowania się zgodnego z prawem oraz po uprzedzeniu jej o zamiarze użycia tych środków.

Nie stosuje się, w przypadku gdy:

- 1) występuje bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub wolności uprawnionego lub innej osoby lub
- 2) zwłoka groziłaby niebezpieczeństwem dla dobra chronionego prawem, a środków przymusu bezpośredniego używa się prewencyjnie.

Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego uprawniony podejmuje samodzielnie.

W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego nastąpiło zranienie osoby lub wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby, uprawniony udziela jej niezwłocznie pierwszej pomocy, a w razie potrzeby zapewnia wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe.

Prac. ochrony może odstąpić od udzielenia pierwszej pomocy, w przypadku gdy zachodzi jedna z następujących okoliczności:

- 1) udzielenie tej pomocy może zagrozić życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu uprawnionego lub innej osoby;
-
- 3) udzielenie pomocy osobie poszkodowanej zostało zapewnione przez inne osoby lub podmioty zobowiązane do jej udzielenia.

W przypadku odstąpienia od udzielenia pierwszej pomocy lub gdy osoba poszkodowana sprzeciwia się udzieleniu tej pomocy uprawniony zapewnia wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe.

Uprawniony nie może odstąpić od zapewnienia udzielenia medycznych czynności ratunkowych kobiecie ciężarnej, wobec której użyto środków przymusu bezpośredniego.

W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego nastąpiło:

- 1) nastąpiło zranienie osoby,
- 2) wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby,
- 3) nastąpiła śmierć osoby,
- 4) nastąpiło zniszczenie mienia,
- 5) nastąpiło zranienie lub śmierć zwierzęcia

pracownik ochrony jest obowiązany do zabezpieczenia miejsca zdarzenia, ustalenia świadków oraz powiadomienia o zdarzeniu właściwej miejscowo jednostki organizacyjnej Policji.

Od powyższych czynności (z wyjątkiem powiadomienia policji) może odstąpić od podjęcia czynności, w przypadku gdy ich podjęcie mogłoby zagrozić życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu uprawnionego lub innej osoby.

Przed użyciem broni palnej uprawniony podejmuje następujące działania:

- 1) Ostrzega okrzykiem: "Ochrona!";
- 2) wzywa osobę do zachowania zgodnego z prawem, a w szczególności do:
 - a) natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności uprawnionego lub innej osoby,
 - b) zaniechania ucieczki,
 - c) odstąpienia od użycia przemocy.

W przypadku niepodporządkowania się wezwaniom uprzedza o użyciu broni palnej okrzykiem: "Stój, bo strzelam!", a jeżeli wezwanie to okaże się nieskuteczne, oddaje strzał ostrzegawczy w bezpiecznym kierunku.

Od procedury lub jej poszczególnych elementów, w szczególności od oddania strzału ostrzegawczego, można odstąpić, jeżeli ich zrealizowanie groziłoby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby.

Do postępowania po użyciu lub wykorzystaniu broni palnej:

- 1) nastąpiło zranienie osoby,
- 2) wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby,
- 3) nastąpiła śmierć osoby,
- 4) nastąpiło zniszczenie mienia,

5) nastąpiło zranienie lub śmierć zwierzęcia

pracownik ochrony jest obowiązany do zabezpieczenia miejsca zdarzenia, ustalenia świadków oraz powiadomienia o zdarzeniu właściwej miejscowo jednostki organizacyjnej Policji.

Od powyższych czynności (z wyjątkiem powiadomienia policji) może odstąpić od podjęcia czynności, w przypadku gdy ich podjęcie mogłoby zagrozić życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu uprawnionego lub innej osoby.

W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania broni palnej nastąpiło zranienie osoby lub wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby, pracownik ochrony może odstąpić od udzielenia pierwszej pomocy, jeżeli:

- 1) udzielenie tej pomocy może zagrozić życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu uprawnionego lub innej osoby;
- 2) udzielenie pomocy osobie poszkodowanej zostało zapewnione przez inne osoby lub podmioty zobowiązane do jej udzielenia.

W przypadku odstąpienia od udzielenia pierwszej pomocy lub gdy osoba poszkodowana sprzeciwia się udzieleniu tej pomocy pracownik ochrony, zapewnia wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe.

O każdym przypadku użycia lub wykorzystania broni palnej uprawniony niezwłocznie powiadamia przełożonego a także właściwą miejscowo jednostkę organizacyjną Policji.

Uprawniony dokumentuje w notatce użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.

Uprawniony przekazuje notatkę przełożonemu w przypadku użycia lub wykorzystania:

- 1) środków przymusu bezpośredniego - gdy skutkiem tego użycia lub wykorzystania było zranienie osoby lub wystąpienie innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo jej śmierć, zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia;
- 2) broni palnej - niezależnie od skutku tego użycia lub wykorzystania.

W przypadku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, którego skutkiem było zranienie osoby lub wystąpienie innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo jej śmierć, zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia, notatka zawiera:

- 1) służbowe dane identyfikacyjne uprawnionego;
- 2) określenie czasu i miejsca użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 3) następujące dane osoby, wobec której użyto środków przymusu bezpośredniego:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) serię i numer dokumentu tożsamości,
 - c) datę urodzenia,
 - d) w przypadku osoby osadzonej w zakładzie karnym albo areszcie śledczym - dane, o których mowa w lit. a i c, oraz imię ojca;
- 4) określenie celu użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 5) informację o przyczynie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 6) określenie użytych lub wykorzystanych środków przymusu bezpośredniego i sposób ich użycia;
- 7) opis czynności zrealizowanych przed użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i po użyciu lub wykorzystaniu tych środków;
- 8) opis skutków użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 9) informację o udzieleniu pierwszej pomocy i jej zakresie lub zapewnieniu wezwania kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe;
- 10) następujące dane ustalonych świadków zdarzenia:
 - a) imię i nazwisko oraz serię i numer dokumentu tożsamości albo
 - b) służbowe dane identyfikacyjne, jeżeli świadkiem zdarzenia był uprawniony;
- 11) podpis uprawnionego.

Jeżeli uzyskanie danych było niemożliwe, w notatce podaje się przyczyny ich nieumieszczenia.

W przypadku broni palnej do treści notatki stosuje się przepisy wymienione wyżej :

- 1) punktu 1 i 2, jeżeli notatka dokumentuje użycie broni palnej;
- 2) punktu 1, 2, 5, 7 i 11, jeżeli notatka dokumentuje wykorzystanie broni palnej.

Notatka dokumentująca użycie lub wykorzystanie broni palnej zawiera także określenie nazwy, typu i numeru seryjnego użytej lub wykorzystanej broni palnej oraz rodzaju i ilości użytej amunicji.

Zapamiętaj:

Rodzaj środka przymusu bezpośredniego	Dopuszczalne przypadki użycia lub wykorzystania	Sposób użycia
Siła fizyczna w postaci technik ; 1.transportowych 2.obrony 3.obezwładniania	1.odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby; 2.przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniane przez uprawnionego obszary, obiekty lub urządzenia; 3.przeciwdziałania niszczeniu mienia; 4.ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą; 5.pokonania czynnego oporu	1.nie zadaje się uderzeń, chyba że uprawniony działa w celu odparcia zamachu na życie lub zdrowie własne lub innych osób albo na mienie lub przeciwdziałania ucieczce. 2.wobec kobiet o widocznej ciąży, osób, których wygląd wskazuje na wiek do 13 lat, oraz osób o widocznej niepełnosprawności uprawniony może użyć wyłącznie siły fizycznej w postaci technik obezwładnienia. 3.technik obrony i obezwładniania można użyć wobec zwierzęcia (wykorzystanie)
Kajdanki zakładane na ręce	1.odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby; 2.przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniane przez uprawnionego obszary, obiekty lub urządzenia; 3.przeciwdziałania niszczeniu mienia; 4.ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą; 5.pokonania czynnego oporu	1.na ręce trzymane z tyłu 2.zakaz wykorzystywania prewencyjnego 3.środek tylko do użycia 4. kajdanki mogą być użyte, ale nie wykorzystane 5. na ręce trzymane z przodu, gdy zachodzi prawdopodobieństwo podjęcia próby ucieczki, stawiania czynnego oporu lub wystąpienia zachowania mogącego zagrażać życiu, zdrowiu lub mieniu jest nieznaczne, kajdanki można założyć na ręce trzymane z przodu.
Pałka służbowa	1.odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby; 2.przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniane przez uprawnionego obszary, obiekty lub urządzenia; 3.przeciwdziałania niszczeniu mienia; 4.ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą; 5.pokonania czynnego oporu	Pałki służbowej nie stosuje się wobec osób: 1.w stosunku do których użyto środków przymusu bezpośredniego w postaci kajdanek. 2.obezwładnionych wskutek użycia środków przymusu bezpośredniego – przedmiotu przeznaczonego do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej 3.wolno stosować w przypadku dźwigni transportowych stosowanych przy użyciu pałki służbowej. 4. może być użyta i wykorzystana. 5.pałką służbową nie zadaje się uderzeń i pchnięć w głowę, szyję, brzuch i nieumięśnione oraz szczególnie wrażliwe części ciała, z wyjątkiem sytuacji gdy zachodzi konieczność odparcia zamachu stwarzającego bezpośrednio zagrożenie życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby.

Pies służbowy	1.odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby; 2.przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniające przez uprawnionego obszary, obiekty lub urządzenia; 3.ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą; 4.pokonania czynnego oporu	1.psa służbowego używa się, gdy ma założony kaganiec, chyba że został wytresowany do działania bez kagańca, 2.użycie psa służbowego służy do odparcia zamachu na życie lub zdrowie uprawnionego lub innej osoby, 3.wobec osób, w stosunku do których użycie broni palnej jest dopuszczalne – wyszczególnienie – patrz broń palna 4.psa służbowego nie wolno użyć w przypadku pościgu. 5.pies nie może być środkiem wykorzystania
Chemiczne środki w postaci ręcznych miotaczy substancji obездwładniających	1.odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby; 2.przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniające przez uprawnionego obszary, obiekty lub urządzenia; 3.przeciwdziałania niszczeniu mienia; 4.ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą; 5.pokonania czynnego oporu	1.nie używa się wobec osób, w stosunku do których użyto kajdanek lub obездwładniono za pomocą energii elektrycznej. 2.moż być tylko użyty a nie wykorzystany
Przedmioty przeznaczone do obездwładniania osób za pomocą energii elektrycznej	1.odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby; 2.przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniające przez uprawnionego obszary, obiekty lub urządzenia; 3.ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą; 4.pokonania czynnego oporu	1.nie używa się wobec osób, w stosunku do których użyto kajdanek. 2.nie celuje się w głowę. 3.użycie lub wykorzystanie przedmiotów przeznaczonych do obездwładniania osób za pomocą energii elektrycznej o średniej wartości prądu w obwodzie przekraczającej 10 mA przez pracowników ochrony, wymaga dopuszczenia do posiadania tych przedmiotów, w rozumieniu ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji. 4.może być użyty i wykorzystany

Zapamiętaj:

Użycie i wykorzystanie broni palnej

Dopuszczalne przypadki użycia lub wykorzystania broni palnej	Sposób użycia
1) konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na: <ol style="list-style-type: none"> życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu, ważne obiekty, urządzenia lub obszary albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu, mienie, który stwarza jednocześnie bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub wolności uprawnionego lub innej osoby, albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu, 2) konieczność przeciwstawienia się osobie: <ol style="list-style-type: none"> niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni, materiału wybuchowego lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności 	Przed użyciem broni palnej uprawniony podejmuje następujące działania: <ol style="list-style-type: none"> identyfikuje swoją formację albo służbę okrzykiem: "Ochrona!"; wzywa osobę do zachowania zgodnego z prawem, a w szczególności do: <ol style="list-style-type: none"> natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności uprawnionego lub innej osoby, zaniechania ucieczki, odstąpienia od użycia przemocy. W przypadku niepodporządkowania się wezwaniom, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uprawniony uprzedza o użyciu broni palnej okrzykiem: "Stój, bo strzelam!", a jeżeli

<p>uprawnionego lub innej osoby,</p> <p>b) która usiłuje bezprawnie odebrać broń palną uprawniomemu lub innej osobie uprawnionej do jej posiadania;</p> <p>3) zapewnienie bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia</p> <p>4) zaalarmowania lub wezwania pomocy</p> <p>5) oddanie strzału ostrzegawczego</p>	<p>wezwanie to okaże się nieskuteczne, oddaje strzał ostrzegawczy w bezpiecznym kierunku.</p> <p>3. Od procedury, o której mowa w ust. 1 i 2, lub jej poszczególnych elementów, w szczególności od oddania strzału ostrzegawczego, można odstąpić, jeżeli ich zrealizowanie groziłoby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia uprawniomego lub innej osoby.</p> <ul style="list-style-type: none"> • użycie i wykorzystanie wyłącznie, jeżeli użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego okazało się niewystarczające lub nie jest możliwe, że względu na okoliczności • jest środkiem ostatecznym i winien być wykorzystany ze szczególną rozwagą • obowiązek niezwłocznego powiadomienia przełożonego i Policji
---	--

Odpowiedzialność pracownika ochrony

Działanie w ramach uprawnień lub obowiązków – nie jest bezprawnym działaniem osób, które w innych warunkach zabronionych, realizują ciążący na nich obowiązek zawodowy.

Pracownik ochrony za przekroczenie uprawnień, niedopełnienie obowiązków może ponosić niezależne od siebie odpowiedzialności:

- a) karną
- b) cywilną
- c) służbową

Powyższa odpowiedzialność w trakcie wykonywania czynności służbowych jest skutkiem między innymi:

1. przekroczenia przepisów o stosowaniu środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej,
2. naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych (tajemnicy służbowej)
3. naruszenia dobra osobistego innej osoby
4. przekroczenia granic obrony koniecznej lub stanu wyższej konieczności oraz innych okoliczności wyłączających winę
5. wyrządzenia szkody
6. przekroczenia przepisów o ujęciu osoby
7. posiadania broni w miejscach ustawowo zabronionych (m.in. na imprezach masowych)
8. wykonywanie obowiązków kwalifikowanego pracownika ochrony bez wpisu lub po skreśleniu z listy pracowników kwalifikowanych

Odpowiedzialność karna poza przepisami karnymi ujętymi w ustawie o ochronie osób i mienia wynika także z treści art. **Art. 263.** kodeksu karnego

§ 2. Kto bez wymaganego zezwolenia posiada broń palną lub amunicję, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 3. Kto, mając zezwolenie na posiadanie broni palnej lub amunicji, udostępnia lub przekazuje ją osobie nieuprawnionej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 4. Kto nieumyślnie powoduje utratę broni palnej lub amunicji, która zgodnie z prawem pozostaje w jego dyspozycji,
podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Podjęcie czynności kwalifikowanego pracownika ochrony po skreśleniu z listy jest przestępstwem nielegalnego posiadania broni, wydający broń odpowiada za udostępnianie.

Działanie w ramach uprawnień lub obowiązków – nie jest bezprawnym działaniem osób, które w innych warunkach zabronionych, realizują ciążący na nich obowiązek zawodowy.

Ochrona danych osobowych

Każdy ma prawo do ochrony dotyczących go danych osobowych. W rozumieniu ustawy za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej.

Osobą możliwą do zidentyfikowania jest osoba, której tożsamość można określić bezpośrednio lub pośrednio. Wykorzystywanie pełnionej funkcji i przekazywanie jakichkolwiek informacji o osobach chronionych jest poważnym naruszeniem prawa. Takie naruszenie jest też zawsze ujawnieniem tajemnicy służbowej.

Dobra osobiste

Dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, część, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jej skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa można żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych.

Dobro osobiste to prawnie chronione wartości niematerialne.

Sąd Najwyższy na temat pojęcia dobra osobistego wypowiedział się w ten sposób: „W wypadku naruszenia dóbr osobistych polegających na obrazie czci uwzględniać należy nie tylko semantyczne znaczenie użytych słów, ale również kontekst sytuacyjny oraz społeczny jego odbiór oceniony według kryteriów właściwych dla ludzi rozsądnych i uczciwych”.

O tym, czy naruszone zostało dobro osobiste decyduje obiektywna ocena danych okoliczności, a nie subiektywne odczucie zainteresowanego.

Określenie „ w szczególności ..” oznacza, że zakres pojęcia dobra osobistego jest znacznie szerszy. Dobrem osobistym jest np. stan zdrowia.

Z orzecnictwa sądowego:

„1. Dobra osobiste, ujmowane są w kategoriach obiektywnych, jako wartości o charakterze niemajątkowym, ściśle związane z człowiekiem, decydujące o jego bycie, pozycji w społeczeństwie, będące wyrazem odrębności fizycznej i psychicznej oraz możliwości twórczych, powszechnie uznane w społeczeństwie i akceptowane przez system prawny. Nerozerwalne związanie tych wartości, jako zespołu cech właściwych człowiekowi, stanowiących o jego walorach, z jednostką ludzką wskazuje na ich bezwzględny charakter, towarzyszący mu przez całe życie, niezależnie od sytuacji w jakiej znajduje się w danej chwili. Katalog dóbr osobistych, wymienionych w art. 23 k.c., pozostających pod ochroną prawa cywilnego jest otwarty i wraz ze zmianami stosunków społecznych mogą pojawiać się i znikać pewne dobra,....”

„Czynność sprzeczna z prawem, w danym przypadku z treścią art. 23 kc, nie może być jednocześnie zgodna z zasadami współżycia społecznego ani nawet z przyjętymi zwyczajami, na które zresztą tylko wówczas można się powoływać, gdy konkretny przepis prawa w dyspozycji swej zawiera odesłanie do takich zwyczajów, zaś wspomniany przepis (art. 23) w dyspozycji swej do żadnych zwyczajów się nie odwołuje.”

„1. Działanie nie jest bezprawne, chociażby zagrażało dobru osobistemu lub nawet je naruszało, przede wszystkim wówczas, gdy jest oparte na obowiązującym przepisie prawa albo stanowi wykonywanie prawa podmiotowego. 2..” „Przeszukanie torebki czy innych prywatnych przedmiotów, choć obiektywnie narusza dobra osobiste, w pewnych sytuacjach jest uzasadnione”

Obrona konieczna, stan wyższej konieczności

Obrona konieczna polega na odpieraniu bezpośredniego, bezprawnego zamachu na jakiegokolwiek dobro chronione prawem, przy użyciu środków koniecznych do odparcia tego zamachu. Każdy człowiek zaatakowany ma prawo bronić się, nawet jeśli mógł uniknąć ataku przez ucieczkę.

Warunki, które muszą być spełnione to:

- a) obrona musi być reakcją na bezpośredni zamach
- b) zamach musi być bezprawny
- c) zastosowany sposób obrony musi być współmierny do niebezpieczeństwa.

Przy obronie koniecznej proporcjonalność dóbr nie ma istotnego znaczenia, jednakże nie może być nadmierna jeśli jest porównywalna (np. sprawca atakuje konkretny przedmiot – mienie a my używamy w stosunku do niego broni palnej).

Zamachem nazywamy takie zachowanie się człowieka, które stwarza niebezpieczeństwo dla jakiegokolwiek dobra będącego pod ochroną prawa. Przez bezprawność zamachu należy rozumieć jego sprzeczność z prawem w ogóle, a nie koniecznie z prawem karnym. Zamachu dokonać może tylko człowiek i wobec tego obronę konieczną stosujemy tylko wobec człowieka (nie jest obroną konieczną obrona przed atakiem np. psa).

Z wymogu konieczności obrony koniecznej wynika, że dopuszczalne jest stosowanie tylko takich środków, których nie da się zastąpić innymi mniej drastycznymi środkami. Z obroną konieczną wiąże się nierozzerwalnie pojęcie przekroczenia jej granic, wówczas broniący się staje się sprawcą czynu zabronionego. Przekroczenie może nastąpić przez:

- a) świadome użycie nadmiernych środków obrony
- b) spóźnionym lub przedwczesnym stosowaniem obrony.

W razie przekroczenia granic obrony koniecznej, w szczególności gdy sprawca zastosował sposób obrony niewspółmierny do niebezpieczeństwa zamachu, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia. Sąd odstępuje od wymierzenia kary, jeżeli przekroczenie było wynikiem strachu lub wzburzenia usprawiedliwionych okolicznościami.

Stan wyższej konieczności – nie popełnia przestępstwa, kto działa w celu uchylenia bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego jakimkolwiek dobru chronionemu prawem, jeżeli niebezpieczeństwa nie można inaczej uniknąć, poświęca dobro niższej wartości, równej lub oczywiście nie wyższej ratując to dobro chronione prawem. Źródłem niebezpieczeństwa może być zarówno człowiek jak i siły przyrody (przy obronie koniecznej tylko człowiek). Niebezpieczeństwo musi być bezpośrednie. Działanie osoby poświęcającej dobro musi być podjęte w celu uchylenia niebezpieczeństwa, którego nie można było inaczej uniknąć (musi udowodnić, że poświęcając jakieś dobro nie mogła inaczej postąpić). Obowiązuje zasada proporcjonalności. Z przekroczeniem stanu wyższej konieczności mamy do czynienia w razie niewspółmierności stanu zagrożenia i działań ochronnych oraz w razie naruszenia zasady konieczności poświęcenia dobra i zasady proporcjonalności czyli poświęcenie dobra niższej wartości.

Niebezpieczeństwo jest pojęciem szerszym od zamachu. Każdy zamach na jakieś dobro jest niebezpieczeństwem dla tego dobra, ale nie odwrotnie.

Czyn niedozwolony i odpowiedzialność za szkodę

Czynem niedozwolonym jest działanie wyrządzające szkodę innej osobie. Działanie sprawcy nie musi być w prawie cywilnym zawinione (nieświadome zaniechanie) w przeciwieństwie do prawa karnego.

Przez szkodę należy rozumieć uszczerbek w obecnym i przyszłym majątku, jakiego poszkodowany doznaje wbrew swojej woli. Szkodę stanowi więc różnica między dwoma stanami majątkowymi: tym po wyrządzeniu szkody, a tym, który by istniał, gdyby szkody nie wyrządzono. W pojęciu prawnym szkoda odnosi się tylko do tych przypadków, z którymi jest związana czyjaś odpowiedzialność.

Szkoda majątkowa obejmuje dwa elementy :

1. strata czyli uszczerbek pomniejszający majątek poszkodowanego
2. utracony zysk.

Aby ponieść odpowiedzialność za szkodę muszą zaistnieć łącznie trzy warunki:

1. powstanie szkody
2. szkoda jest wynikiem ludzkiego działania lub zaniechania
3. zachodzi związek przyczynowy między szkodą a działaniem lub zaniechaniem człowieka

Podstawą odpowiedzialności może być np. niewykonanie umowy (odpowiedzialność kontraktowa) lub z mocy prawa - np. dokonanie czynu niedozwolonego (odpowiedzialność deliktowa).
Odpowiedzialność za tzw. szkodę niemajątkową nazywamy zadośćuczynieniem za krzywdę.

Odpowiedzialność za własne czyny jest odpowiedzialnością podstawową (art. 415 kodeksu cywilnego „Kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, zobowiązany jest do jej naprawienia”).

Ujęcie osoby

Każdy ma prawo ująć osobę na gorącym uczynku przestępstwa, wykroczenia lub w bezpośrednim pościgu, jeżeli zachodzi obawa ukrycia się tej osoby lub nie można ustalić jej tożsamości. Elementy zatrzymania to: schwytanie sprawcy na gorącym uczynku czynu (przestępstwa lub wykroczenia) lub w pościgu podjętym bezpośrednio po popełnieniu przestępstwa, gdy zachodzi obawa ukrycia się takiej osoby lub nie można ustalić jej tożsamości. Ujęcia można dokonać tylko wtedy, gdy fakt popełnienia przestępstwa lub wykroczenia nie budzi żadnych wątpliwości. Pościg w ujęciu to podążanie za sprawcą, którego przestępne zachowanie się zostało dostrzeżone, w celu uniemożliwienia mu oddalenia się. Niezwłoczne oddanie w ręce policji oznacza wykonanie tej czynności tak szybko, jak to jest możliwe w konkretnej sytuacji.

Ujęcie w przypadku braku wymienionych znamion jest naruszeniem prawa i może spowodować odpowiedzialność karną lub cywilną. Ujęcie osoby jest ostatecznością, godzi bowiem w podstawowe wolności człowieka ustawowo chronione.

Zakaz posiadania broni w miejscach ustawowo zabronionych

Wymienienie tych miejsc nie jest możliwe. Zwrócić należy uwagę, że posiadanie broni jest zabronione podczas pobytu na imprezach masowych.

Podsumowanie

W odpowiedzialności osobistej za czyny niezgodne z przepisami prawa pracownik ochrony jak wspomniałem ponosić może odpowiedzialność karną, cywilną i służbową. Odpowiedzialności te nie są ze sobą ściśle powiązane. Brak odpowiedzialności karnej zupełnie nie ma wpływu na odpowiedzialność cywilną czy służbową. Każdy rodzaj odpowiedzialności ma swoje cechy. Odpowiedzialność karna charakteryzuje przede wszystkim wina. Nie ma przestępstwa bez winy. W zdecydowanej większości czynów karalnych jest konieczność udowodnienia działania sprawcy z winy umyślnej.

Czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeżeli sprawca ma zamiar jego popełnienia, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi.

Czyn zabroniony popełniony jest nieumyślnie, jeżeli sprawca nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał i mógł przewidzieć.

Wina umyślna – zamiar bezpośredni lub ewentualny, wina nieumyślna – lekkomyślność lub niedbalstwo.

Odpowiedzialność cywilna jest także wówczas, jeśli przypiszemy sprawcy winę nieumyślną. Tak więc może się okazać, że nie będzie odpowiedzialności karnej a mimo to będzie odpowiedzialność cywilna czy służbową. Ustawodawca w kodeksie karnym określił, że tylko wtedy odpowiadamy za przestępstwo popełnione z winy nieumyślnej, jeśli to wynika z treści, np. kto nieumyślnie zabija człowieka itp.

Na koniec warto poznać sentencje wybranych wyroków sądowych:

- Treść przepisu art. 53 ust. 1 pkt 9 ustawy z 1997 r. Prawo o ruchu drogowym wskazuje, że zezwolenia są wydawane w ramach uznania administracyjnego przy spełnieniu przesłanek zawartych w tym przepisie, a więc jeżeli pojazd jest używany w związku z ratowaniem życia lub zdrowia ludzkiego.
Każde zwiększenie liczby pojazdów uprzywilejowanych w istotny sposób wpływałoby na wzrost zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym, jak również ograniczałoby możliwości właściwego korzystania z uprzywilejowania pojazdom, które obligatoryjnie korzystają z uprzywilejowania w ruchu drogowym.

Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego w zakresie spraw rozpatrywanych na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 9 Prawa o ruchu drogowym jest jednolite i uznaje odmowę uprzywilejowania w ruchu drogowym pojazdów agencji ochrony osób i mienia działających na podstawie przepisów ustawy z 1997 r. o ochronie osób i mienia jako zgodną z prawem i intencją ustawodawcy zmierzającą do ścisłego zawężenia kategorii pojazdów uprzywilejowanych w ruchu drogowym z uwagi na zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

- W sytuacji gdy podmiot posiadający koncesję na wykonywanie usług ochrony osób i mienia dopuszcza się naruszenia przepisów prawa powszechnie obowiązującego, nie można uznać, że uczestniczy on w realizacji zadań państwa w zakresie zapewnienia ładu i bezpieczeństwa publicznego. Podmiot taki nie jest też uprawniony do zastępowania Policji w wykonywaniu jej ustawowych zadań.
- 1. Kwestia doboru osób do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób, mienia i detektywistycznych, ma podstawowe znaczenie w wykonywaniu tego rodzaju koncesjonowanej działalności gospodarczej.
Sprawcy przestępstw umyślnych, zwłaszcza przeciwko osobie lub mieniu nie mogą być brani pod uwagę przy doborze osób stojących na straży przestrzegania prawa.
2. Forma zatrudnienia (umowa zlecenia) nie ma żadnego znaczenia dla oceny skutków prawnych związanych z rażącym naruszeniem warunków koncesji.
- Działalność gospodarcza w zakresie usług ochrony osób i mienia to działalność profesjonalna, wymagająca od trudniącego się nią przedsiębiorcy doskonałej znajomości przepisów regulujących tę działalność. W związku z tym nieznanostwo przepisów regulujących obowiązki przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie ochrony osób i mienia w żaden sposób nie może być uznana za okoliczność przemawiającą na korzyść przedsiębiorcy (art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie osób i mienia).
- Wszystkie osoby wykonujące obowiązki pracownika ochrony, bez względu na formalny rodzaj zatrudnienia, należy uznać za pracowników (w rozumieniu ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia). Wykonując swoje obowiązki służbowe, nie reprezentują oni siebie, lecz pracodawcę. Występują tu też wyraźne cechy zależności od pracodawcy i stosunek podporządkowania i pełnienie pracy w oznaczonym miejscu i czasie. Zakres powierzonych obowiązków tym osobom jest jednocześnie określony jako "pracownika ochrony", "ochrony danego obiektu", "wykonywanie zadań polegających na ochronie obiektów i mienia (...)" itp. Skoro w koncesji był zawarty warunek niezatrudniania osób karanych za przestępstwa umyślne, to do podmiotu koncesjonowanego należy dóbr skutecznych środków sprawdzania niekaralności (np. przez żądanie od osoby przyjmowanej do pracy dostarczenie karty "Zapytanie o karalności" itp.).
- Pracownik ochrony, który dopuścił się do dokonania wykroczenia przeciwko mieniu, bez względu na jego wartość jednostką, swoim zachowaniem zaświadczył, że jego postawa wraz z prognozą w zakresie przestrzegania norm odnoszących się do dbałości o mienie jest negatywna. Fakt ukarania pracownika ochrony za popełnione wykroczenie umyślne przeciwko mieniu, jako informacja o tym pracowniku w środowisku zawodowym czy też zamieszkania, przekłada się na ocenę tego pracownika, bowiem świadczy o sposobie zachowanie się takiej osoby w danym środowisku. Posiadaniem nienagannej opinii nie może legitymować się osoba posiadająca licencję pracownika ochrony fizycznej pierwszego stopnia, która pomimo pozytywnego zachowania w środowisku rodzinnym, sąsiedzkim czy miejsca zamieszkania, równocześnie dopuściła się wykroczenia przeciwko mieniu.
- Na nienaganną opinię w rozumieniu art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy z 1997 r. o ochronie osób i mienia zasługuje człowiek prawy, uczciwy, o nieskazitelnym charakterze, niedający powodów do krytyki, solidny. Niewątpliwie na tę ocenę rzutuje też cel wydawanej opinii, nie można zatem nie wziąć pod uwagę charakteru powierzonych opiniowanemu zadań. Decydujące znaczenie będzie więc odgrywać zachowanie opiniowanego wobec innych ludzi, w różnych sytuacjach, prawidłowość i adekwatność reakcji na różne czynniki i zagrożenia.
- Przesłanki braku skazania prawomocnym orzeczeniem za przestępstwo umyślne oraz posiadania nienagannej opinii wydanej przez komendanta komisariatu Policji właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania posiadającego licencję mają charakter samoistny i niezależny od siebie.
- 1. Opinia, o której mowa w art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy z 1997 r. o ochronie osób i mienia, nie ma być zbiorem opinii z różnych sfer życia opiniowanego, lecz ma być efektem oceny zebranych faktów w oparciu o ustawowe kryterium, którym jest "nienagannostwo".
2. Skoro podstawowym zadaniem pracownika ochrony jest obowiązek ochrony powierzonego mu mienia przed działaniami osób naruszających prawo - to na nienaganną opinię nie zasługuje ten, kto sam takich czynów się dopuszcza.
- 1. Zawód pracownika ochrony jest zawodem podlegającym reglamentacji administracyjnej, który mogą pełnić osoby o określonych wymogach, jednym z nich jest niekaralność za przestępstwa umyślne.
2. Warunek niekaralności za przestępstwo umyślne dotyczy każdego rodzaju przestępstwa popełnionego z winy umyślnej.
- Specjalistyczne wykształcenie, o którym mowa w przepisie art. 26 ust. 3 ustawy z 1997 r. o ochronie osób i mienia, oznacza wykształcenie w zakresie ochrony osób i mienia, obejmujące swoim zakresem wiedzę teoretyczną i praktyczną znajomość przedmiotu.
- Ustawowa definicja ochrony sprowadza się do działań wyłącznie prewencyjnych przy wykonywaniu zadań w granicach chronionych obiektów, do działania w celu zapobiegania, przeciwdziałania, niedopuszczania. Aktywne działania pracowników ochrony np. ujęcie osób stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia czy chronionego mienia ma na celu niezwłoczne oddanie tych osób Policji. Środki przymusu bezpośredniego wymienione w art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221 ze zm.) np. siła fizyczna w postaci chwytów obeszczadniających oraz podobnych technik obrony, kajdanki, pałki obronne wielofunkcyjne mogły być zastosowane wyłącznie w odpowiedzi na zagrożenie dóbr powierzonych ochronie bądź w celu bezpośredniego ataku na pracownika ochrony.